

OECDs Retningslinjer kapittel VIII

KOSTNADSBIDRAGS- ORDNINGER (KBO)

Jan Syversen
Advokat (H) dr. juris

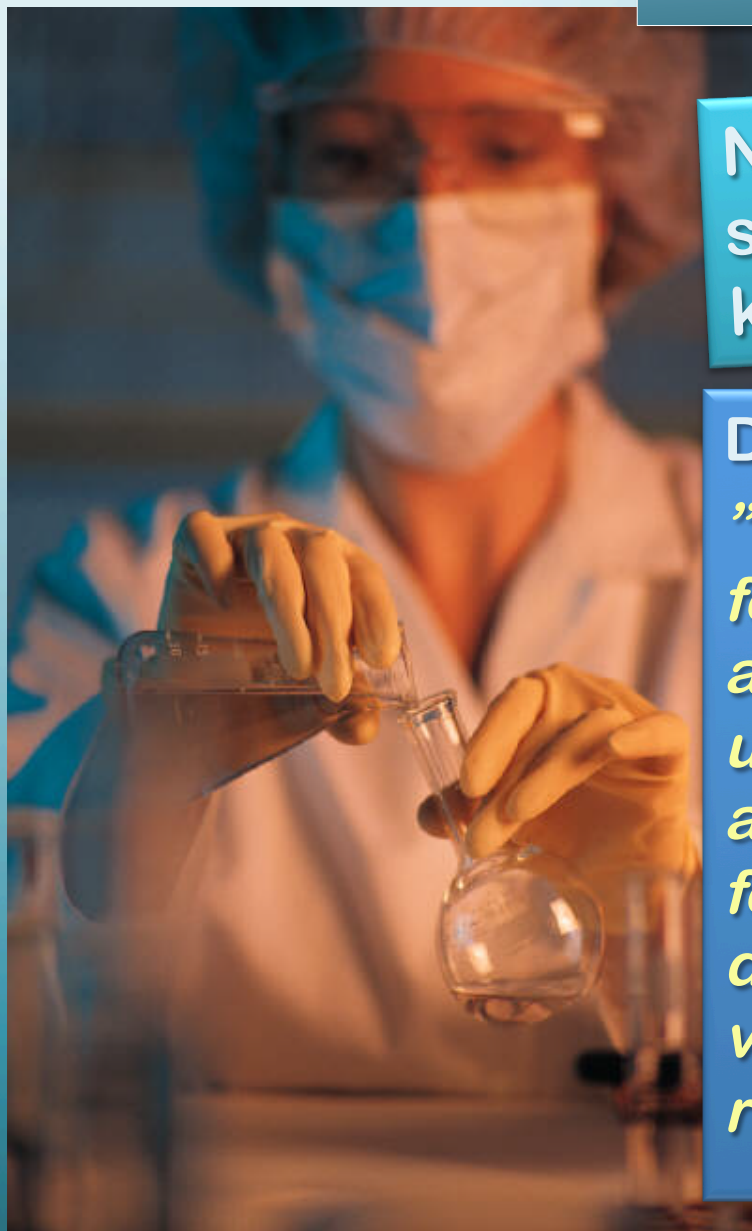
KRISTIANSAND
SYMPOSIET
2010

Kostnadsbidragsordninger hva er det?

Naturlig forståelse: Når flere selskaper går sammen om å dekke kostnader til felles prosjekter

DEFINISJONEN I OECD R 8.3:

”En KBO er et rammeverk avtale mellom forretningsdrivende foretak for deling av kostnader og risikoer forbundet med utvikling, produksjon eller fremskaffelse av aktiva, tjenester eller rettigheter, og for å fastslå karakteren og omfanget av de enkelte deltakers interesser i vedkommende aktiva, tjenester eller rettigheter”

Hva er objektet for en KBO

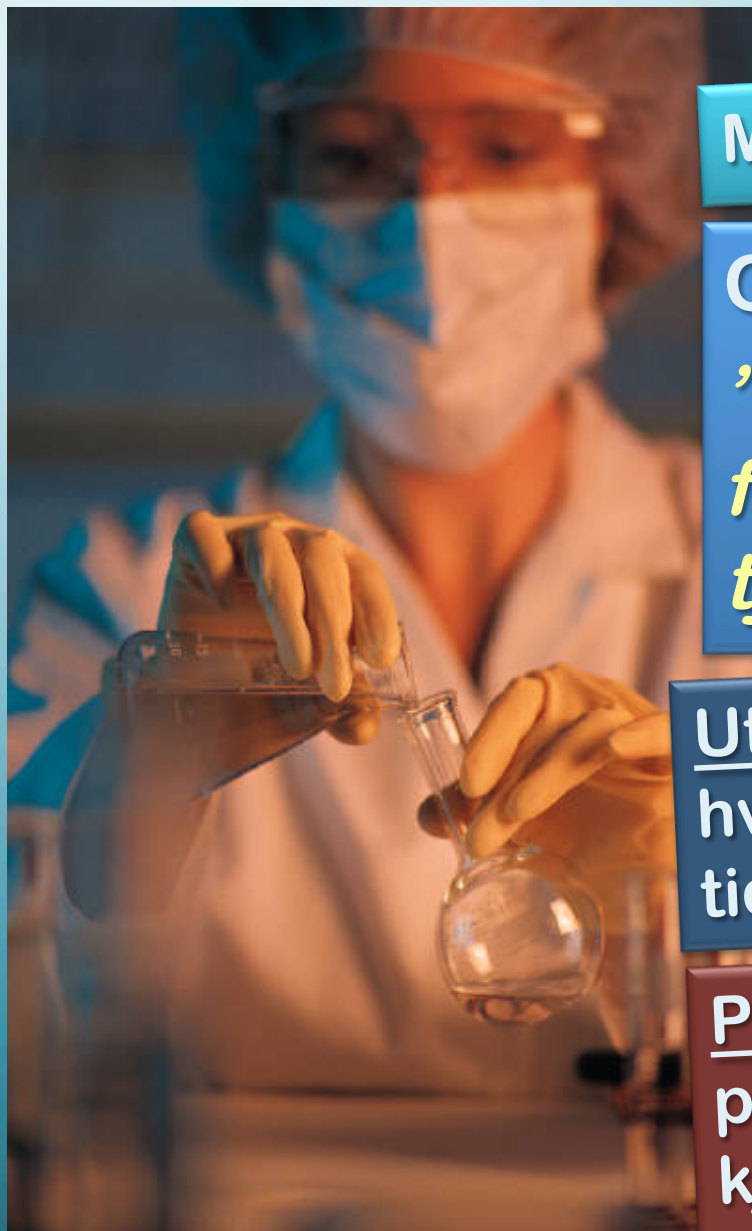
Meget vid definisjon

OECD R 8.3:

”utvikling, produksjon eller fremskaffelse av aktiva, tjenester eller rettigheter”

Utvikling.... Langsiktige prosjekter hvor fordelene vil være usikre – lang tidshorisont, sml. VIII 8.4

Produksjon/fremskaffelse dekker og prosjekter hvor fordelene vil være kjent i forkant, sml. VII 8.4

Hva er objektet for en KBO

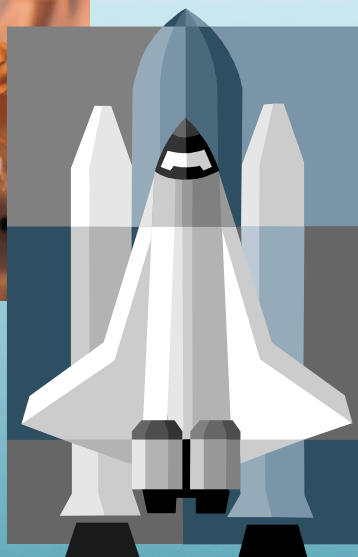
OECD R 8.3:

”utvikling, produksjon eller fremskaffelse av aktiva, tjenester eller rettigheter”

Rettigheter er typisk for utvikling av immaterielle verdier (eks. FoU-prosjekter)

Aktiva omfatter både utviklingsprosjekter og frembringelse av produkter med umiddelbar verdi

Tjenester omfatter felles tjenester hvor resultat (nytte) vil fremtre umiddelbart når levering finner sted

Typer KBOer

OECD R 8.6:

"... kanskje hyppigst .... Felles utvikling av immaterielle eiendeler" – altså FOU prosjekter

OECD R 8.7:

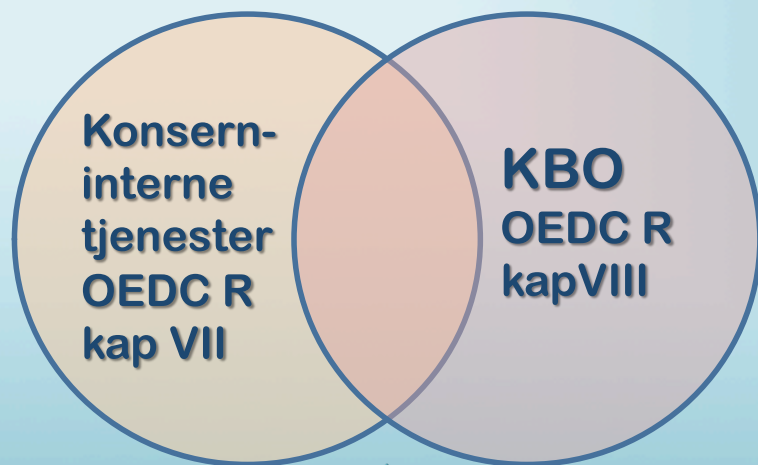
KBOer kan omfatte "en hvilken som helst felles finansiering eller kostnads- og risikodeling for utvikling eller erverv av eiendeler eller fremskaffelse av tjenester"

Som eksempel nevnes "sentraliserte ledelsestjenester eller ... utvikling av [felles] annonsekampanjer".

En KBO kan altså omfatte fellestjenester

Forholdet kap. VII og VIII – typer av ytelser

Alt 1: Overlapping

Alt 2: Undergruppe

Alt 3: Selvstendig instrument

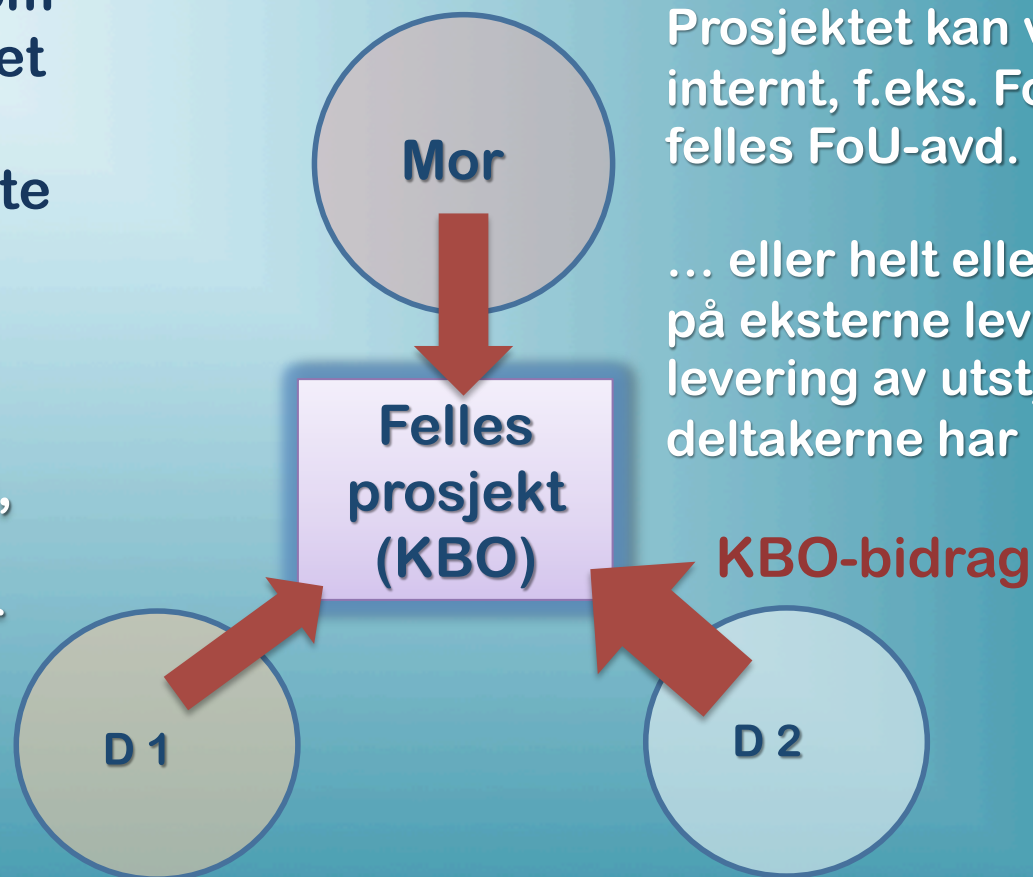
Organiseringen av en KBO –i)

Felles prosjekt som flere selskaper i et konsern har eller forventes å få nytte av

Bidragene kan bestå av kostnadsdekning, innskudd av immaterielle eller andre verdier, utførelse av arbeid m.v.

Prosjektet kan være rent internt, f.eks. FoU i regi av en felles FoU-avd.

... eller helt eller delvis basert på eksterne leveranser, f.eks. levering av utstyr som alle deltakerne har bruk for.

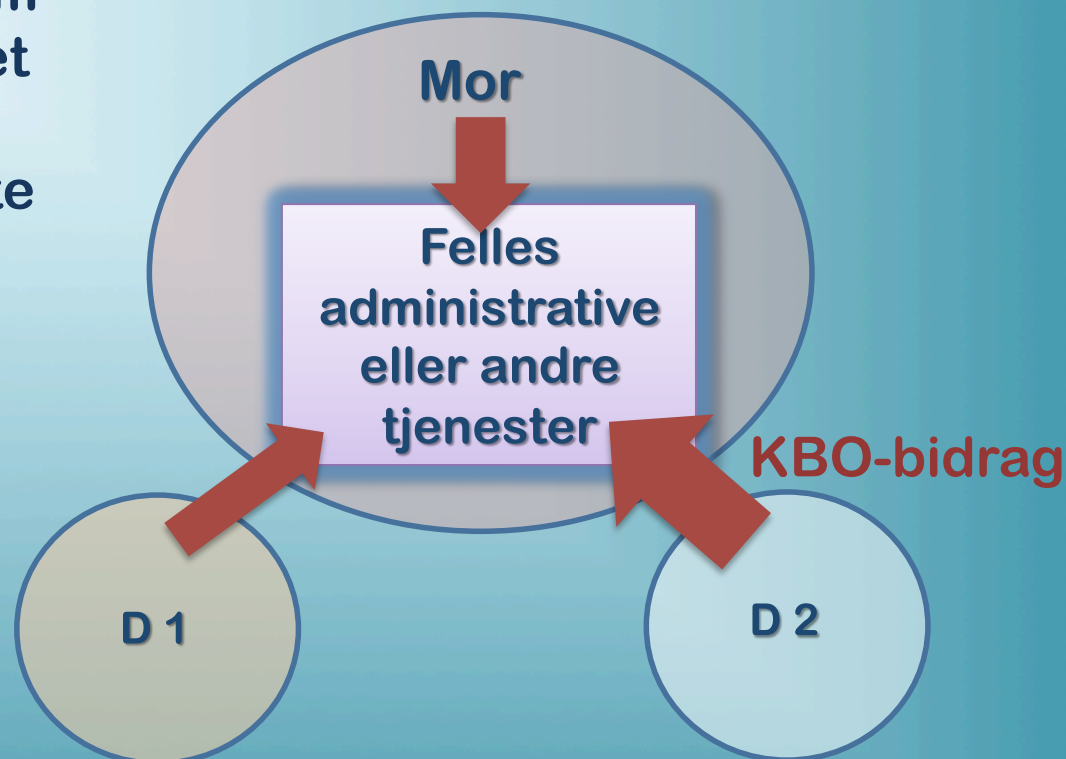
Bidragene må fordeles etter faktisk eller forventet mottatt nytte for deltakerne i KBOen

Bidragsyterne får eierrettigheter til det felles produkt – immateriell verdi m.v.

Organiseringen av en KBO – ii)

Felles prosjekt som flere selskaper i et konsern har eller forventes å få nytte av

Et selskap yter fellestjenester som de øvrige som mottar tjenester betaler for – f.eks. etter timerater m.v.

Må tjenesteyter beregne seg en fortjeneste?

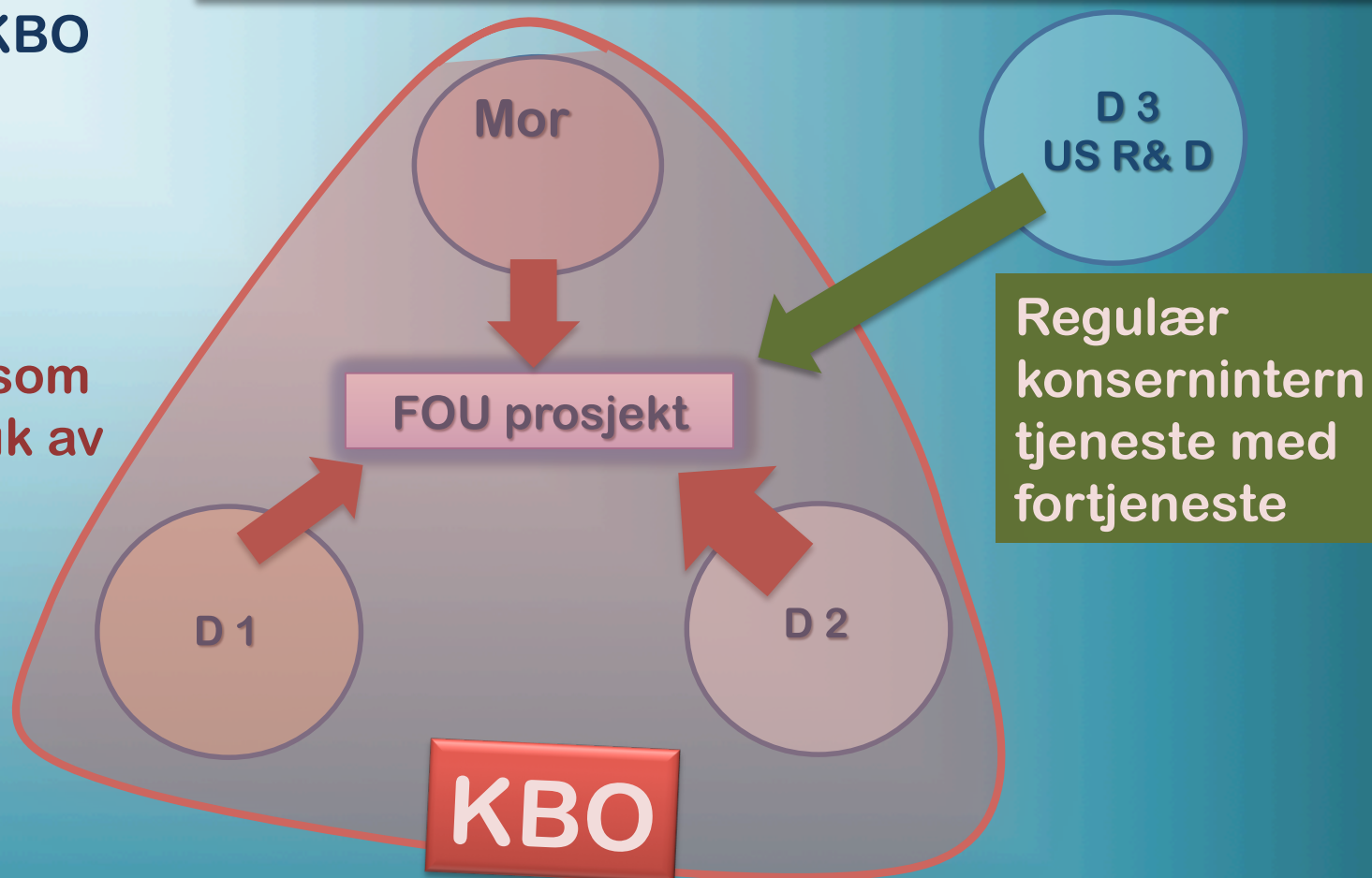
Neppe hvis inngåelse av KBOen er i samsvar med armlengdeprinsippet.

Organiseringen av en KBO – iii)

Kombinasjon KBO
konserntintern
tjeneste

KBO-bidrag som
gir rett til bruk av
patent

D 3 står utenfor KBOen og
leverer en ordinær tjeneste –
OK?

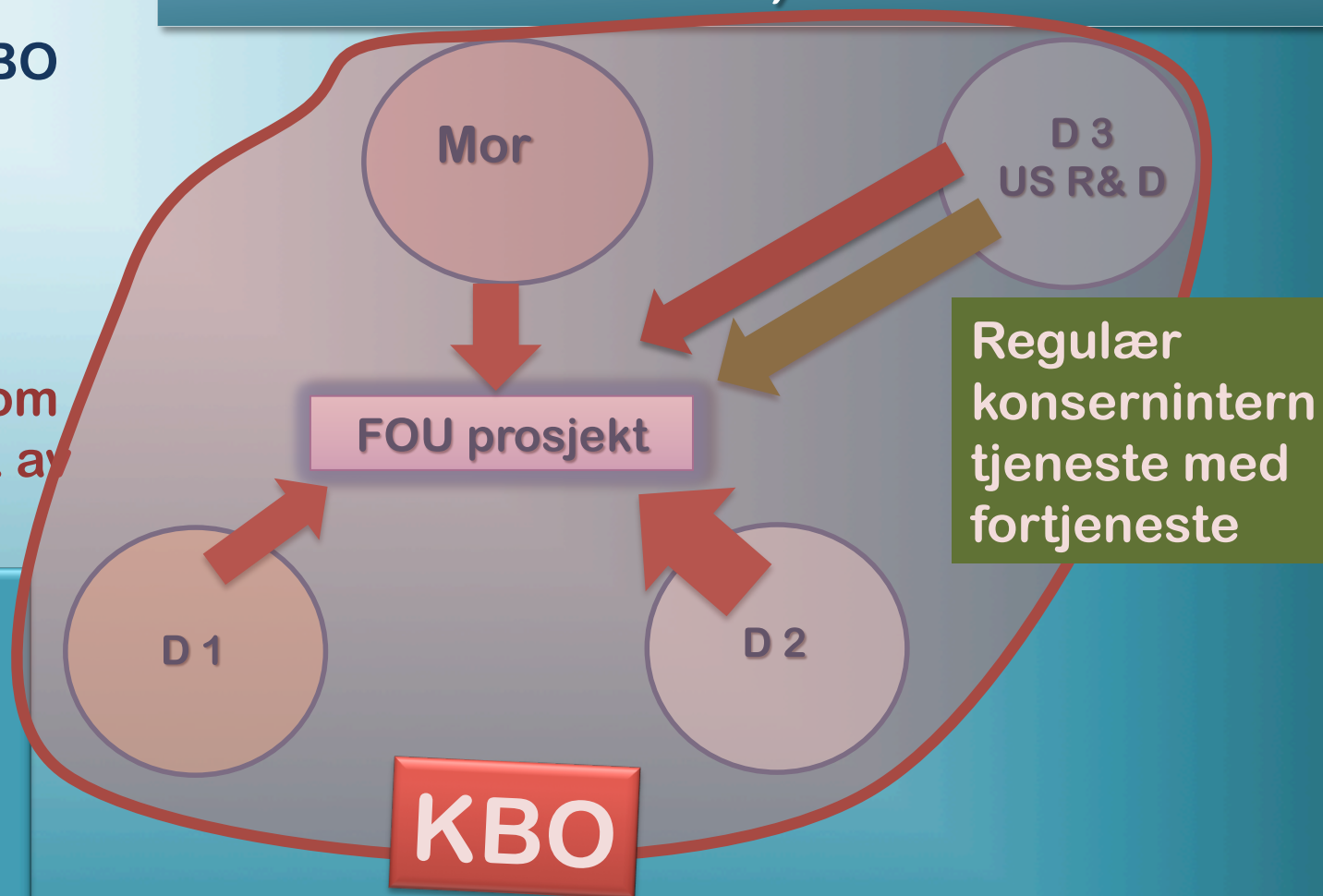
Kunne D 3 – i tillegg til å yte
konserntintern tjeneste også
være med i KBOen?

Organiseringen av en KBO – iv)

Kombinasjon KBO
konsernintern
tjeneste

KBO-bidrag som
gir rett til bruk av
patent

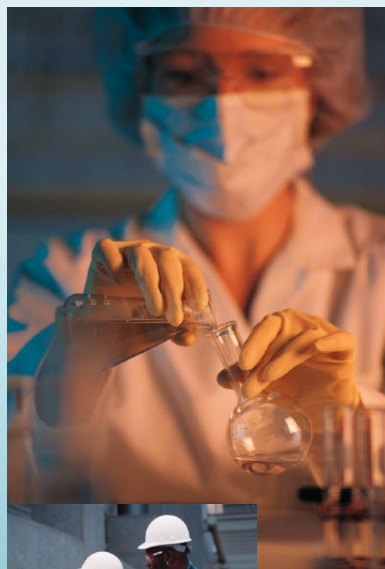
Altså
slik?

I prinsippet går vel dette (?), men da må D 3
også yte bidrag som omfatter fakturerte
tjenester til prosjektet ("Kombinert KBO")

Andre kjennetegn KBO

”Avtalt... rammeverk”

- *en KBO må være hjemlet i et avtaleforhold*
- *må avtalen være skriftlig? – etablert praksis tilstrekkelig?* Avhenger av KBO’ens karakter?

”Fordeling av kostnader og risiki...”

Det kan ikke innkalkuleres en fortjeneste mellom beslektede selskaper i en KBO

Utenfor definisjonen – regulær konsernintern tjeneste

Bidragene må fordeles etter faktisk eller forventet nytte – *armlengdeprinsippet – hva ville en uavhengig vært villig til å bidra med? – OECD R 8.13 flg.*

Bidragsyterne får eierrett til objekt anskaffet under en KBO – *armlengdeprinsippet – OECD R 8.3*
”rett til å utnytte sine interesser ... som faktisk eier av disse ikke som lisensmottaker”

Fri adgang til å benytte KBO?

Armlengdeprinsippet gjelder... *ville en uavhengig ha vært villig til å inngå en avtale om KBO i et tilsvarende tilfelle? Sml. OECD R 8.8*

Helt uvesentlige (fremtidige) fordeler? *Uavhengige ville ikke inngå KBO da?*

Datter produserer
felger til mor som
produserer biler

Ikke anvendelig for "primærytelser"?

Varer og tjenester som et selskap primært tar sikte på å omsette kan neppe overføres til konserninternt i en KBO uten markedsmessig fortjeneste.

Mor leverer
drivstoff til datter
fra eget lager som
datter kunne
kjøpe billigere
lokalt

Unntak for "hyllevare"?

Dyrere KBO kan neppe anvendes for kurante varer/ tjenester som kan erverves i eksternt marked.

For øvrig frihet til å velge KBO? *"Anerkjennelse av de transaksjoner som faktisk har funnet sted" – tilside-settelse "Kun i eksepsjonelle tilfeller" (OECD R 1.36)*

LM kan altså ikke tilsidesette en KBO på fritt grunnlag!

Når er en KBO armlengdes? i)

Forutsetning... at det ikke er åpenbart at en uavhengig ikke ville ha inngått en KBO slik at transaksjonen kan tilsidesettes (OECD R 1.36)

OECD R 8.40 a)

Gjensidige fordeler:

"Deltakerne ... kun foretak som forventes å oppnå gjensidige fordeler fra selve KBO-aktiviteten, enten direkte eller indirekte"

OECD R 8.40 b)

Spesifikasjon av vilkår:

"Ordningen vil angi karakteren og omfang av den enkelte deltakers reelle interesse i resultatene av KBO aktiviteten"

Siste punkt formentlig mest aktuelt for langsiktige prosjekter – neppe like relevant for administrative og lignende fellestjenester

OECD R 8.40 c)
- mor- kan altså
ikke ta lisens for
immateriell verdi
utviklet gjennom
en KBO

OECD R 8.40 d)
- Hva hvis det
viser seg at en
deltaker har
betalt for mye –
hva med de
øvrige?

Når er en KBO armlengdes? ii)

Eierinteresse i KBOen kun gjennom bidrag:

"Ingen betaling ut over KBO-bidrag, passende avstemnings-... og innmeldingsbetalinger ... for reelle eierinteresser i eiendeler, tjenester eller rettigheter oppnådd gjennom KBOen".

Fordeling av bidrag i forhold til nytte:

"Den forholdsmessige andel av bidrag fastsettes på tilbørlig måte ved bruk av en fordelingsmetoden som gjenspeiler delingen av de fordeler som forventes gjennom ordningen."

Ikke nødvendigvis matematikk ved valg av fordelingsnorm – særlig ikke for langsiktige prosjekter. Også mislykkede prosjekter må godtas

OECD R 8.40 e)
*Fordelingsnøkkel
for en langsiktig
KBO kan altså
ikke fastsettes en
gang for alle?*

OECD R 8.40 f)
*Må det alltid
kreves inn- eller
utmeldings-
betaling ved inn-
og uttreden i en
KBO?*

Dette avhenger vel av hva som kan forventes avtalt i en KBO mellom uavhengige parter. Men OECD R angir et hovedprinsipp

Når er en KBO armlengdes? iii)

Endrede forhold – endrede bidrag?

”Ordningen vil åpne for avstemningsbetalinger eller for endring av den fremtidige bidragsfordelingen etter en rimelig tidsperiode for å gjenspeile endringene i de forholdsmessige andeler av de forventede fordeler mellom deltakerne”.

Inn- og uttreden:

”Justeringer vil bli foretatt i den grad påkrevet (herunder muligheten for inn- eller utmeldingsbetalinger) i forbindelse med en deltakers inn- eller uttreden samt ved avvikling av KBOen.”

Tilsidesettelse av KBO

i)

Når kan LM tilsidesette en KBO?

i) Tilfeller hvor det ikke vil være armlengdes å inngå en KBO overhodet (ingen fordel, primærtjenester, hyllevare)

... og konsekvensen? – andre prisingsmekanismer benyttes – SUP, kost pluss osv.

Tilsidesettelse av KBO i andre tilfeller?

ii) Ufullkommenheter i fordelingsmekanismene for KBO-bidrag

... og konsekvensen? Korreksjon av KBO bidragene i samsvar med armlengdeprinsippet – tilstrekkelig samsvar bidrag/nytte

Utgangspunktet:
KBOen må legges til grunn – fordelingskriteriene må gjennomgås og korrigeres

Tilsidesettelse av KBO ii)

Eksempel: Mor A belaster datter C, D og E med administrativ bistand av ulike slag – herunder geologiske analyser. Belastninger til timepris basert på faktiske kostnader – direkte og indirekte

Kan LM tilsidesette fordi Mor B og Mor C belaster sine selskaper etter lavere timesatser – intern SUP?

Praktisk problem 1) : Er tjenestene sammenlignbare?

Praktisk problem 2) : Hvilke opplysninger om slike sammenligninger får skattyter tilgang til – kan LM nekte detaljopplysninger under henvisning til taushetsplikt?

Hovedspørsmålet: Kan KBOen tilsidesettes ved anvendelse av en ("ekte" eller "uekte") SUP?

Tilsidesettelse av KBO iii)

Eksempel: Mor A belaster datter C, D og E med administrativ bistand av ulike slag – herunder geologiske analyser. Belastninger til timepris basert på faktiske kostnader – direkte og indirekte

Kan LM tilsidesette fordi Mor B og Mor C belaster sine selskaper etter lavere timesatser – intern SUP?

S/y har rett til å inngå KBOer etter OECD R kap. VIII. Forutsatt at ikke hele KBOen kan tilsidesettes, kan LM bare tilsidesette Mor As bidrag hvis det kan sannsynliggjøres at det ikke samsvarer med mottatte eller forventede fordeler.

Er forskjellene i belastninger mellom Mor A, B og C tilstrekkelig indikasjon på at belastningskriteriene i Mor As KBO er i strid med retningslinjene?

Vårt svar: Nei. Dessuten: LM kan vel ikke pålegge ulike selskaper å drive virksomhetene med samme kostnadsnivå?

Til slutt:

Ja til KBO!

(som OECDs retningslinjer kap. VIII)

**Nei til
ubegrunnede
tilsidesettelser!**

(som OECDs retningslinjer kap. VIII!)

